

*Sprawozdanie z realizacji systemu doskonalenia jakości kształcenia
w roku akademickim 2015/2016 Wydział Filologiczny*

Informacje ogólne

Sprawozdanie Wydziałowej Komisji ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia na Wydziale Filologicznym

Niniejsze sprawozdanie powstało zgodnie z Zarządzeniem 7/2014 (§ 9, 10) Rektora Uniwersytetu Opolskiego z dnia 28 lutego 2014 w sprawie Uczelnianego Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Opolskim.

Wydziałowa Komisja ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia działała w tym roku akademickim w składzie

dr Elżbieta Szymańska-Czaplak - prodziekan WF

dr Katarzyna Molek-Kozakowska IFA – pełnomocnik dziekana WF ds. jakości

dr Małgorzata Adams-Tukiendorf IFA

dr hab. Joanna Czaplińska, prof. UO IS

dr Bożena Dereń IS

dr Anna Kaczmarek KKiJF

dr Felicja Księżyk IFG

dr hab. Bożena Olszewska, prof. UO IPiK,

dr Mateusz Szubert IPiK,

Agata Bałaga- przedstawicielka Rady Studentów Wydziału Filologicznego

mgr Mariusz Frąckowiak – doktorant

mgr Małgorzata Andrzejak-Nowara – doktorantka

Okresowe przeglądy (w tym bazy dydaktycznej) i monitorowanie programów kształcenia oraz ich efektów

1. **Składy Rad Programowych** wszystkich kierunków zostały uaktualnione ze względu na rotację studentów lub pracowników.
2. Rady programowe wszystkich kierunków prowadzonych na wydziale dokonały **przełądu siatek studiów i podjęły decyzje o zmianach (lub nie w IFG)** programów kształcenia, w tym niektórych efektów kształcenia, oraz nowe alokacje punktów ECTS, mając na względzie **dostosowanie programów do nowych przepisów rozporządzenia o Krajowych Ramach Kwalifikacji oraz priorytety strategii doskonalenia jakości kształcenia**. W działaniach rad programowych wzięli udział studenci i doktoranci. Zmiany zostały zaopiniowane pozytywnie przez Uczelnianego Koordynatora ECTS dr hab. Izabellę Pisarek. Rada Wydziału uchwaliła na swoich posiedzeniach w lutym, marcu, kwietniu i maju 2016 przyjęte zmiany do realizacji od roku akademickiego 2016/17
3. Kontynuuje się wdrażanie programu naprawczego w związku z przekształceniem siatek wspólnego na wydziale kierunku *Filologia*. Polega on na ujednoczeniu przedmiotów kierunkowych na poszczególnych specjalnościach.
4. Ustalono, że w roku akademickim 2015/16 **kadra dydaktyczna spełnia ministerialne wymagania dotyczące minimów kadrowych** dla wszystkich programów kształcenia prowadzonych na wydziale. Wszystkie zajęcia dla

studentów i doktorantów są prowadzone przez wykwalifikowaną i kompetentną kadrę. Pracownicy stale podnoszą swoje kwalifikacje osiągając kolejne stopnie awansu zawodowego. Na wydziale ogłaszane są konkursy na stanowiska w zakładach badawczych w celu zapewnienia stałego wysokiego poziomu kadry. Przyjęto nowych pracowników w celu odciążenia kadry (IFA) lub zapewnienia kadry na nowych specjalnościach (IFG – specjalność niderlandzka)

5. We wszystkich jednostkach dla nowych kierunków i specjalności dokonano **przeglądu dokumentacji praktyk**, opracowano regulaminy praktyk, instrukcje, formularze ocen i sylabusy **zgodne z KRK, oraz poprawiono jakość obsługi praktykantów i dostępność i selektywność praktykodawców**. Wypracowywane są narzędzia (ankiety, wywiady) do weryfikowania jakości praktyk w IFA, IS i IPIK (np. IS prowadzi wywiady ze studentami i pracodawcami, a w IPIK wzmocniono nadzór nad jakością praktyk nauczycielskich w szkołach u nauczycieli znanych pracownikom Zakładu Polonistyki Stosowanej. Opiekunowie praktyk kontrolują jakość praktyki, przychodzą do szkół, rozmawiają z opiekunami. Nabyte przez studentów umiejętności są weryfikowane na zajęciach z dydaktyki i sprawdzane w trakcie praktyk śródrocznych)
6. Na bieżąco przeglądany jest księgozbiór biblioteki wydziałowej i bazy danych dostępne dla pracowników i studentów. Wielokrotnie w ciągu roku pracownicy naukowo-dydaktyczni mieli możliwość testowania baz wcześniej niedostępnych na Uniwersytecie Opolskim. Na bieżąco dokonywany jest przegląd komputerów w pracowni 304 i **doposażanie innych sal wykładowych**.
7. Po szóstym semestrze funkcjonowania kierunku *English in Public Communication* łączącego efekty nauczania z obszaru nauk społecznych z efektami z obszaru humanistycznego dokonano **wewnętrznego mierzenia jakości** (w tym oceny kursów, punktacji ECTS, osiągania efektów kształcenia, metod dydaktycznych, pracy prowadzących etc.) na podstawie specjalnie skonstruowanej ankiety, opracowano i opublikowano wyniki na podstronie <http://www.epc.uni.opole.pl>
8. Dokonano wstępnej oceny programów kształcenia przez absolwentów wszystkich programów kształcenia – ankiety zebrano w dziekanacie przy wydawaniu dyplomów.

Wnioski

Wszystkie programy kształcenia prowadzone na Wydziale Filologicznym są zgodne z nowymi wytycznymi Krajowych Ram Kwalifikacji. Informacje o wszystkich programach są dostępne dla studentów i kandydatów - opublikowano pełną informację o tych programach na nowej stronie internetowej wydziału i stronach instytutów (siatki, sylabusy, efekty kształcenia).

Doposażono większość sal w budynku Collegium Maius, zlecono dalsze zakupy wyposażenia multimedialnego sal wykładowych.

Nowe kierunki, specjalności

1. W roku 2015/16, biorąc pod uwagę trudną sytuację absolwentów Wydziału Filologicznego na rynku pracy, zainicjowano i przygotowano do wdrożenia nowe programy kształcenia neofilologicznego. Przygotowano także programy i

specjalności zorientowane na umiędzynarodowienie wydziału.

- W **Instyтуcie Filologii Angielskiej** kierunek *English in Public Communication*, studia I stopnia został zaproponowany także w trybie niestacjonarnym, ale nie został otwarty. Realizowano zaś we współpracy z Instytutem Socjologii nowy kierunek studiów stacjonarnych II stopnia z językiem angielskim wykładowym *Applied Gender Studies*. Na rok 2016-2017 opracowano program na nową specjalność *English and Czech* w ramach kierunku English Philology I stopnia (po konsultacjach z Instytutem Sławistyki). Ponadto opracowano nowy program na profil praktyczny *Business English in a Manufacturing Company* w ramach kierunku English Philology I stopnia. Przy tworzeniu programu dla profilu praktycznego podjęto konsultacje z firmą Nutricia oraz dokonano oszacowania możliwości kadrowych.
 - W **Instyтуcie Filologii Germańskiej** wdrożony został program studiów dla specjalności: *Filologia germańska z j. niderlandzkim* – studia stacjonarne I stopnia.
 - Rada Wydziału Filologicznego zaopiniowała nowe specjalności studiów w **Instyтуcie Polonistyki i Kulturoznawstwa** dla kierunku Filologia polska I stopnia: *Komunikacja językowa w administracji i urzędach* oraz *Dokumentalistyczno-redaktorska*, studia drugiego stopnia: *Antropologia grup etnicznych. Ślęzacy* oraz *Literatura europejska*. Dla kierunku Kulturoznawstwo studia pierwszego stopnia: powstała specjalność *Performatyka*.
 - W **Instyтуcie Sławistyki** na kierunku *Filologia* w roku akademickim 2015/2016 uruchomiono nową specjalność na studiach I stopnia – *Sławistyka* oraz nową specjalność na studiach II stopnia – *Translatoryka stosowana*. Bardzo owocna okazała się współpraca z firmą Sindbad przy obsłudze pierwszych na wydziale studiów o profilu praktycznym: *Języki obce w turystyce*.
 - W **Katedrze Kultury i Języka Francuskiego** nowych programów i specjalności nie opracowano, a wszelkie zmiany pro-jakościowe w obecnie prowadzonych programach wprowadzane są na bieżąco (modyfikacja treści w zależności od przebiegu procesu dydaktycznego). Po konsultacjach z pracownikami i studentami wprowadzono nowy przedmiot: „Język młodych Francuzów” (wykład).
2. Na **Wydziale** opracowano program studiów doktoranckich w języku angielskim (pierwszy nabór we wrześniu 2016: 8 osób)
 3. Podjęto współpracę z AIP, ACK, CKU i CZP, a także interesariuszami zewnętrznymi przy opracowaniu wniosków projektowych umożliwiających rozwijanie kompetencji studentów potrzebnych na rynku pracy, zarówno lokalnym jak i międzynarodowym (staże i praktyki, małe granty projektowe, międzynarodowe szkoły letnie), a także w celu doprecyzowania informacji na temat trendów na rynku pracy.

Wnioski

Wydział Filologiczny podejmuje bardzo intensywne działania w celu uatrakcyjnienia swojej oferty, podniesienia jakości kształcenia oraz wspomagania absolwentów na rynku pracy. Dlatego efekty kształcenia opracowane dla nowych programów zawierają w coraz większym stopniu elementy wiedzy, umiejętności i

kompetencji niezbędnych na rynku pracy określone przy współpracy z pracodawcami.

Monitoring rekrutacji wykazał, że konieczna jest dalsza promocja nowych programów odbywająca się zarówno w Internecie, w lokalnej prasie, w szkołach województwa opolskiego, jak i regionach ościennych (Ukraina) za pośrednictwem portalu Go Poland.

Oferta studiów (podyplomowych) dostosowanych potrzeb rynku

1. Jak co roku **Kierownicy Studiów Podyplomowych** w poszczególnych jednostkach **przeprowadzili analizę wyników rekrutacji i podjęli decyzje w sprawie dostosowania oferty podyplomowej**, a także uzasadnili kontynuowanie lub wycofanie poszczególnych rodzajów studiów. Raporty z analizy zostały przekazane Wydziałowej Komisji ds. Doskonalenia Jakości. Na ich podstawie stwierdzono, że brak źródeł finansowania kształcenia ustawicznego, brak promocji, brak uregulowań prawnych na rynku usług edukacyjnych oraz wysoki narzut uczelni zmniejsza konkurencyjność podyplomowych studiów filologicznych. Mimo to, **IFA** stale oferuje studia podyplomowe w zakresie translatoryki: Tłumaczenia ustne i pisemne (w roku 2015/16 nie uruchomiono, rekrutacja to średnio rocznie 5-10 osób) Podjęto wstępne kroki do rozeznania rynku i przygotowania dokumentacji na studia podyplomowe z tłumaczeń kabinowych oraz w zakresie języka angielskiego medycznego. **IFG** kontynuuje oferowanie trysemestralnych studiów podyplomowych: Kształcenie translatoryczne, Nauczanie mniejszościowe języka, historii i kultury niemieckiej, Język niemiecki jako obcy i język mniejszości narodowej w nauczaniu mono- i bilingwalnym (w roku akademickim 2015/16 nie uruchomiono ze względu na liczbę chętnych na poziomie 2-5 osób). W **IS** rekrutacja na studia podyplomowe *Język czeski w komunikacji oficjalnej* w roku akademickim 2015/2016 również skończyła się niepowodzeniem, choć aż 16 osób zadeklarowało zainteresowanie. Koszty okazały się jednak za wysokie. Zaproponowano zainteresowanym rekrutację ciągłą, rozważa się możliwość prowadzenia studium jako kursu w CEU. W **IPiK** od 4 lat prowadzi się Podyplomowe Studium Logopedyczne, które nieprzerwanie, od 23 lat, istnieje w ofercie edukacyjnej UO. Studia logopedyczne dają pełne uprawnienia do wykonywania zawodu logopedy i cieszą się zasłużoną renomą w Polsce, o czym świadczy stałe zainteresowanie tą ofertą nie tylko studentów z Opola i okolic. W obliczu niekontrolowanego wzrostu podmiotów kształcących na poziomie studiów podyplomowych od kilku lat zmalała liczba kandydatów na owe studia. Nowatorskim pomysłem radzenia sobie z tym niekorzystnym zjawiskiem było stworzenie możliwości uzupełniania wykształcenia absolwentom studiów licencjackich (z uprawnieniami nauczyciela-logopedy) i zdobycia pełnych uprawnień do wykonywania zawodu logopedy. Absolwenci kierunku "Język polski nauczycielski z logopedią" po studiach magisterskich (nie jest ważne na jakim kierunku) mogą zdobyć dyplom logopedy w ramach studiów podyplomowych dołączając do słuchaczy II roku PSLog i zdobyć brakujące kompetencje oraz umiejętności, czyli niezbędne kwalifikacje do wykonywania zawodu logopedy. W ofercie wydziału są również następujące studia podyplomowe: *Wiedza o kulturze, Język polski z terapią pedagogiczną, Nauczanie języka polskiego jako obcego* (w roku 2015/16 nie uruchomiono). Opracowano dokumentację i

program dla nauczycielskich studiów podyplomowych dających uprawnienia do nauczania języka polskiego. Studia zaoferowano po zebraniu opinii środowiska nauczycielskiego, które sugerowało potrzebę otwarcia studiów dla nauczycieli innych przedmiotów. Prowadzono rozmowy w na temat pozyskania grantów na te studia.

2. Otwarto kolejne **studia dualne** na wydziale – profil praktyczny *English in a Manufacturing Company*, realizowany w IFA przy współpracy z firmą Nutricia.
3. Dostosowywanie programów nauczania do potrzeb rynku odbywa się stopniowo w toku konsultacji z interesariuszami zewnętrznymi (wg **nowej szczegółowej procedury wewnętrznej** z użyciem formularza opiniowania programu studiów) za pośrednictwem Rady Biznesu Uniwersytetu Opolskiego i przy udziale następujących podmiotów: Sindbad, Capgemini, opta data, TextPartner (biuro tłumaczeń), Dom tłumaczeń Sowa. Otrzymano dokumentację konsultacji nowo utworzonych kierunków. Wyniki opiniowania są na ogół pozytywne, a sugestie pracodawców co do zawartości siatek/efektów zostaną przeanalizowane przez Komisję ds. Doskonalenia Jakości w przyszłym roku akademickim, a jej wnioski zakomunikowane władzom wydziału i radom programowym.
4. Zainicjowano **Forum Zawodowe Wydziału Filologicznego** - cykl 5 spotkań poświęconych kształtowaniu ścieżki kariery studenta/absolwenta WF. Aby zwiększyć dostępność, każde spotkanie z zaproszonym pracodawcą trwa 1.5 godz. Na czas trwania forum są ogłaszane godziny dziekańskie: 14.12 (poniedziałek), 14.01 (czwartek), 23.02 (wtorek), 16.03 (środa), 22.04 (piątek)
5. Rozwija się **współpraca z pracodawcami** zarówno w zakresie podnoszenia jakości kształcenia praktycznego (obsługi biznesu) jak i w zakresie oferty staży i zatrudnienia – w mocy jest szereg umów podpisanych w celu podniesienia konkurencyjności absolwentów wydziału na rynku pracy, np. z firmą Capgemini, opta data, Sindbad, Nutricia, Retman, IBM, biurami tłumaczeniowymi i placówkami edukacyjnymi. **Wzorcowo** przebiega realizacja praktyk zawodowych przez studentów specjalności *Języki Obce w Turystyce* przy współpracy z firmą Sindbad i biurami Retman i Itaka.
6. Od maja 2016 r. Studenci wybranych kierunków mieli dodatkowo możliwość podjęcia **płatnych staży w ramach projektu „Młodzi zawodowcy – wdrożenie programów stażowych dla studentów Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Opolskiego,”** współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Programy stażowe dla studentów ostatnich lat studiów. Utworzono stronę internetową projektu <http://stazewf.uni.opole.pl/>
7. W jednostkach przeprowadzono szereg spotkań i rozmów z pracodawcami, które miały na celu **usprawnienie przepływu informacji o możliwościach odbywania praktyk** i staży oraz oferowania studentom praktyk i staży o najwyższym poziomie (IBM, PwC, Capgemini, Capita, Nutricia, Dom Tłumaczeń Sowa, Filplast, TekstPartner). Kontynuowana jest Współpraca z Publicznym Liceum Ogólnokształcącym Nr II z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Marii Konopnickiej w Opolu (efektem tejże współpracy jest wyjazd studentki Sandry Doktor z IFG na zagraniczne warsztaty jako opiekun grupy uczniów w/w liceum).
8. W ramach oferty praktyk dostosowanych do potrzeb rynku pracy **IFA** współpracuje z wieloma instytucjami, między innymi, ze szkołami V LO w

Opolu, Szkoła „TAK”, Przedszkole „Kraina Marzeń” w Opolu. W roku akademickim 2015/2016 stworzono pilotażową internetową **ankietę dla studentów, którzy mieli możliwość oceny przebiegu praktyk**, co pozwala na monitorowanie współpracy studentów z firmami przyjmującymi na staż i stopnia zadowolenia z dostosowania praktyki do programu studiów.

9. W **IS ulepszono obsługę praktyk**: (1) stworzono zakładkę na głównej stronie internetowej Instytutu dotyczącą praktyk; (2) dokumenty praktyk zostały zaktualizowane na początku roku w celu uzyskania zgodności z obowiązującymi przepisami; (3) częstsze i pełniejsze stały się kontakty koordynatora ds. praktyk zawodowych IS ze studentami (obowiązkowe spotkania osobiste, regularny kontakt mailowy, kontakt telefoniczny ze starostami, etc.); (4) poszerzono możliwości terytorialne odbycia praktyki zawodowej (poza Opole i Województwo Opolskie); (5) nawiązano i stale utrzymuje się bezpośrednie kontakty między koordynatorem ds. praktyk zawodowych a przedstawicielami pracodawców zatrudniających studentów UO na praktyki.
10. W **IFG** opracowano i wprowadzono **plan spotkań opiekunów praktyk dydaktycznych ze studentami uczęszczającymi na praktyki do szkół i przedszkoli**. Podczas spotkań omawiane są na bieżąco pojawiające się wątpliwości zarówno w planowaniu i przeprowadzaniu zajęć językowych. Studenci odbywający praktyki mają dzięki temu możliwość poprawienia i ulepszenia swoich umiejętności oraz otrzymują dodatkowe wsparcie ze strony swoich opiekunów – doświadczonych dydaktyków.

Wnioski

Tradycyjnie Wydział Filologiczny kształci przyszłych nauczycieli i tłumaczy na potrzeby regionalnego rynku pracy. Podejmując coraz ściślejszą współpracę z przedsiębiorcami, jednostki wydziału stale modyfikują ofertę i wspomagają studentów tak, aby już w trakcie studiów zdobywali oni umiejętności specjalistyczne dostosowane do rynku pracy i doświadczenie zawodowe.

Oferta studiów podyplomowych na WF jest wykorzystana tylko w niewielkiej części (duże koszty, małe zainteresowanie). Ponieważ liczba chętnych nie spada jednak do zera, tylko oscyluje poniżej granicy opłacalności, oferta nie została całkowicie wycofana, rynek usług edukacyjnych jest monitorowany i podejmuje się próby dostosowania możliwości kadrowych do potrzeb rynku pomimo kryzysu aspiracyjnego.

W przyszłości warto podjąć ściślejszą współpracę z Centrum Kształcenia Ustawicznego UO celem stworzenia puli kursów otwartych. Planuje się także kampanie informacyjne i reklamowe dotyczące nowej oferty studiów podyplomowych

Czy wydział posiada strategię doskonalenia jakości kształcenia

1. Tak. Na zebraniu przedstawicieli obu komisji jakości 6.10. 2015 omówiono priorytety i opracowano **wytyczne do wydziałowej strategii jakości (harmonogramu działań) cały rok akademicki 2015/2016**. Po konsultacjach z jednostkami zatwierdzono ją do wykonania i upubliczniono na stronie wydziału. We wrześniu 2016 dokonano podsumowania realizacji strategii i opracowano *Raport Realizacji Strategii Doskonalenia Jakości Kształcenia na Wydziale Filologicznym*, który opublikowano na stronie wydziału (załącznik

- 1).
2. Strategia doskonalenia jakości na Wydziale Filologicznym **wpisuje się w strategię uczelnianą**. Monitoruje się Zarządzenia Rektora i inne dokumenty wewnętrzne (w tym Uczelnianą Strategię Doskonalenia Jakości) oraz wykonuje na bieżąco zalecenia płynące od Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia oraz od Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia. **W toku audytu jakości** uzyskano cenne informacje dotyczące dalszego zapewniania jakości w zakresie dokumentacji praktyk, hospitacji, współpracy z pracodawcami i studentami. Ocena audytorów uczelnianych była jednoznacznie pozytywna dla działań wydziału
3. W planowaniu działań na rok 2015/16 Wydziałowa Komisja ds. Doskonalenia Jakości **uwzględniła zalecenia** Wydziałowej Komisji ds. Oceny Jakości Kształcenia z września 2015 (szczególnie w kwestii nadrobienia zaległości w zakresie monitorowania opinii absolwentów i współpracy z pracodawcami, oraz w zakresie poprawy komunikacji wewnętrznej i wsparcia pracowników). W roku 2015/16 **zrealizowano wszelkie zadania** nałożone przez procedury SDJK UO i terminowo podano do wiadomości wyniki zbiorcze z ankietyzacji studentów i pracowników. Przerwano prace konsultacyjne nad przygotowaną szczegółową wydziałową procedurą weryfikacji efektów kształcenia, ponieważ została ona zawieszona w systemie uczelnianym
4. Zgodnie z zaleceniami USDJK na stronie wydziału opublikowano uzupełniony **rejestr wydziałowych procedur** jakości oraz dostosowane do specyfiki wydziału procedury ogólne i szczegółowe w formie **Wydziałowej Księgi Jakości**. Dokument ten ma formę otwartą i będzie sukcesywnie uzupełniany o dalsze stosowane na wydziale procedury (dostęp na <http://wfil.uni.opole.pl/ksztalcenie/jakosc-ksztalcenia.html>, ostatnia modyfikacja wrzesień 2016)

Wnioski

Ze względu na coraz większe znaczenie kwestii jakości na Wydziale Filologicznym, oraz wynikający z tego zakres obowiązków różnych zespołów (Rad programowych, Rad Instytutów, Prodziekanów ds. dydaktycznych/promocyjnych, Wydziałowych Komisji ds. Jakości), powołana Pełnomocnik Dziekana WF ds. Jakości Kształcenia dr Katarzyna Molek-Kozakowska z IFA została upoważniona do współpracy z władzami jednostek wydziału, władzami wydziału i uczelnianymi funkcjonariuszami ds. jakości (w tym ACK i AIP) celem koordynowania działań obowiązkowych, inicjowania działań dodatkowych i monitorowania wdrażania strategii jakości (w tym terminowego wywiązywania się z przyjętych harmonogramem działań).

Mocne i słabe strony w zakresie doskonalenia jakości kształcenia

1. Wydział Filologiczny korzysta z funkcjonalności **e-dziekanatu**. W tym roku akademickim nadal usprawniono jego działanie poprzez wprowadzenie wielu wcześniej niezamieszczanych informacji do systemu USOS, ujednociono i usprawniono wprowadzanie żetonów na zajęcia wychowania fizycznego i języków obcych, oraz uruchomiono bramki do zapisów na seminaria, co **poprawiło jakość systemu zapisów**.
2. Wydział podnosi jakość **wymiany Erasmus** i zwiększa **poziom**

internacjonalizacji. Na wydziale są spełnione wszelkie niezbędne wymagania stawiane uczelni z Kartą Erasmus. Poziom wymiany w ramach programu Erasmus jest dobry dzięki zaangażowaniu koordynatorów Erasmusa w jednostkach; ilość studentów wyjeżdżających i przyjeżdżających należy do najwyższych na uczelni. Niestety, z powodu niewystarczających środków nie wszyscy zrekrutowani studenci otrzymają grant. Dzięki podjętym działaniom promocyjnym i wspierającym obcokrajowców, na studia w roku akademickim 2015/16 przyjęto też szereg cudzoziemców.

3. Stale **wzrasta rola studentów** w procesie kształcenia na wydziale. Współpraca dotyczy szczególnie studentów i doktorantów – członków rad programowych, członków Rady Studentów Wydziału Filologicznego, członków Samorządu Studenckiego i kół naukowych, konsultowanych przy opracowywaniu ankiet i innych dokumentów. Studenci przedstawiają raporty ze swojej działalności na każdej Radzie Wydziału.
4. Większość jednostek **założyła rejestry firm, z którymi współpracują w zakresie realizacji praktyk.** Oferta miejsc praktyk w sektorze prywatnym systematycznie się poszerza (szczególnie w IFG i IFA i dla JOT), a opiekunowie praktyk i tutorzy coraz aktywniej wspomagają studentów w wynajdowaniu i realizowaniu praktyk (również fakultatywnych). Studenci licznie zgłosili się do udziału w **projekcie płatnych staży** zawodowych organizowanym przez UO i wdrażanym od maja 2016. W dwóch jednostkach (IFA, IPiK) opracowano **ankiety dla studentów oceniających poziom praktyk** i jakość współpracy z firmami.
5. We współpracy z Akademickim Inkubatorem Przedsiębiorczości, wydział koordynuje projekt polegający na **angażowaniu studentów w świadczenie usług** na rzecz lokalnej społeczności i przedsiębiorców w zakresie „roboczych” tłumaczeń na języki obce (ang, niem, ukr, ros). W bazie danych AIP znajdują się kontakty 16 studentów z IFA oraz 6 z IFG
6. We współpracy z Akademickim Centrum Karier pozyskano i **opracowano dane** z pierwszego etapu monitoringu karier absolwentów wydziału. Dane okazały się zbyt ograniczone aby wyciągać wnioski co do jakości kształcenia na poszczególnych kierunkach. Po uzupełnieniu tych danych o wyniki z następnymi cykli monitoringu, Komisje ds. Doskonalenia i Oceniania Jakości sporządzą raport wraz z zaleceniami dla jednostek. **Współpraca z ACK** ma charakter ciągły i dotyczy także konsultowania procedur/ankiet i dopracowywania efektywnych sposobów ich wdrażania.
7. W zakresie **e-learningu** na wydziale wypracowano podstawy prawne i proceduralne wprowadzające tę formę kształcenia (Prodziekan ds. promocji i rozwoju), Pracownikom zaproponowano szkolenia w zakresie obsługi platformy e-learningowej oraz wytypowano przedmioty nadające się do nauczania za pomocą tej metody.
8. W zakresie zwalczania zjawisk patologicznych typu plagiat, pracownicy neofilologii **nie mają wystarczających narzędzi do weryfikowania autentyczności** prac zaliczeniowych przygotowywanych w językach obcych (system OSA współpracuje z APD, ale nie daje możliwości „podręcznego” sprawdzania oryginalności prac).

Wnioski

Należy docenić wkład Wydziału Filologicznego w podnoszenie wskaźnika internacjonalizacji UO oraz ogrom wysiłku pracowników, którzy przygotowują i

uatrakcyjniają ofertę w programie Erasmus+. Studenci i pracownicy wydziału chętnie korzystają z programu mobilności celem podniesienia jakości pracy i studiów. Należy wskazać na postęp w zakresie działań wiążących jakość kształcenia na wydziale z zapewnianiem praktycznego doświadczenia i zatrudnialnością absolwentów (pomimo akademickiego profilu większości programów filologicznych). Należy dołożyć starań w celu efektywnego wdrożenia platformy e-learningowej do procesu kształcenia oraz apelować do władz w celu zapewnienia środków na bardziej dostępne narzędzia polityki anty-plagiatowej.

Dostępność zajęć prowadzonych w języku obcym

1. Ze względu na specyfikę wydziału, **większość zajęć programów neofilologicznych** prowadzona jest odpowiednio w językach obcych, co prowadzi do stosunkowo wysokiego wskaźnika internacjonalizacji (udział w zajęciach studentów obcokrajowców z wymiany Erasmus, w tym studentów innych wydziałów, które nie potrafiły zapewnić im wystarczającej oferty). Dzięki temu dynamika zajęć jest większa, podnosi się kompetencje interkulturowe i praktyczne umiejętności komunikacyjne studentów, co wpływa na podnoszenie jakości kształcenia.
2. Pracownicy wydziału przygotowują **kursy do wyboru oferowane w językach kierunkowych** otwarte dla studentów innych wydziałów (z IFA proponowany jest kurs ogólnouczelniany w języku angielskim: *Improving English pronunciation*, kurs *Humour Studies*, z IS kurs *Life and Institutions of Australia*, a z IFG prowadzi się kurs *Schlesische Begegnungen KZ-01-03-000005*), albo ciekawe **kursy do wyboru** (z puli IFA dla kierunku English Philology, Applied Gender Studies oraz English in Public Communication otwartych także dla studentów Erasmus). Zainteresowaniem cieszy się kurs *Coaching kariery* i *Krótką historia muzyki rockowej*. Na nowy rok akademicki zostały zaproponowane nowe kursy IFG: *Przekład literacki we współczesnej translatoologii* i *Komplement w świetle badań nad grzecznością językową*. *Ujęcie interkulturowe* Pracownicy KKiJF, IS i IPiK regularnie zgłaszają i prowadzą kursy ogólnouczelniane, czym popularyzują wiedzę o kulturach różnych regionów (w tym francusko-, czesko- i serbsko-języcznych)
3. Podejmuje się **współpracę w projektach z partnerami zagranicznymi** (np. z hiszpańskim Uniwersytetem w Vic (Hiszpania) w projekcie *Intercultural Meetings* i poprzez warsztaty *Teaching and learning without borders* (w dniach 18-22 kwietnia 2016 w warsztatach uczestniczyło 19 studentów ze specjalności: języki obce w turystyce, język biznesu i filologia angielska). Kontynuacja programu *Tandem lernen Deutsch-Polnisch, Polnisch-Deutsch* (Uniwersytet w Poczdamie). W bieżącym roku akademickim przyjazd niemieckich studentów nastąpi w dniach 19.09.2016-23.09.2016, wyjazd naszych studentów do Berlina i Poczdamu odbędzie się w dniach 26-30.09.2016. W semestrze zimowym 6 studentów I roku *translatoryki stosowanej* IS przebywało na dwumiesięcznym stypendium Dziekana Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu w Pardubicach (Czechy). IFG uczestniczy w międzynarodowym projekcie dydaktyczno-naukowym przy udziale studentów uczelni wyższych Trewiru (Niemcy) i Instytutu Filologii Germańskiej „*Dziedzictwo kulturowe Śląska. Ratowanie - Zachowanie – Popularyzacja*”. Prowadzony jest też krajowy projekt „*Natura, architektura, literatura – inne spojrzenie na tożsamość regionalną*”. Uczniowie i studenci prezentują swoje

postrzeganie Łubowic.” KKiJF wydaje podwójny dyplom (studenci II stopnia) w partnerstwie z Uniwersytetem w Montpellier (Francja) oraz umożliwia międzynarodowe praktyki studenckie.

4. Na stronie wydziału zamieszczono **niezbędne informacje w językach obcych** na temat jednostek wchodzących w skład wydziału i prowadzonych kierunków studiów, Erasmusa, czy kształcenia. Założono też stronę wydziału w języku angielskim, która jest na bieżąco uzupełniana. Poszczególne jednostki publikują część informacji na swoich stronach internetowych w językach kierunkowych, a także np. w ukraińskim czy chińskim.
5. W programie stażowym 9 osób odbyło trzymiesięczne staże zagraniczne.

Wnioski

Należy podjąć działania wraz z Centrum Informatycznym nad usprawnieniem przepływu informacji o ofercie zajęć w językach obcych dla studentów innych wydziałów i obsługi USOS studenta zagranicznego

Procedury dyplomowania oraz związek z kierunkiem lub specjalnością

1. Od roku akademickiego 2014/15 na wydziale wdrożono nową procedurę dyplomowania zgodną z KRK, którą po konsultacjach opublikowano w dokumencie „**Procedura dyplomowania na Wydziale Filologicznym UO**” w Wydziałowej Księdze Jakości. Ponadto, każda jednostka przygotowała i opublikowała **uszczegółowione instrukcje** dla studentów i promotorów dotyczące takich kwestii jak strona merytoryczna i formalna pracy dyplomowej licencjackiej oraz magisterskiej na danym kierunku, a niektóre przygotowały odpowiedni wzorzec prac.
2. Po opublikowaniu Zarządzenia Rektora 7/2015 z 12 marca 2015 oraz Zarządzenia Rektora 1/2016 z 15 stycznia 2016 do procedury wydziałowej wprowadzono informacje o **archiwizowaniu prac w APD** oraz o zintegrowaniu APD z **systemem anty-plagiatowym OSA**. Przekazano pracownikom instrukcje dotyczące obsługi OSA przygotowane przez Centrum Informatyczne.
3. W dniach 25-31 stycznia 2016 po raz pierwszy odbył się **wewnętrzny audyt dyplomowania** zgodnie z procedurą SDJK-SZ-WF-6. W oparciu o analizę wylosowanych prac, nie wykryto uchybień procesu dyplomowania, nie było zasadniczych zastrzeżeń do jakości prac dyplomowych, egzaminu dyplomowego, oraz procedury dyplomowania. Sformułowano wnioski dotyczące usprawnienia procesu dyplomowania. Wnioski przekazano dyrektorom jednostek i członkom komisji jakości do rozpowszechnienia wśród promotorów i recenzentów wg uznania.
4. Dla nowopowstałych programów studiów opracowano dokumentację umożliwiającą wydawanie **suplementów** do dyplomów oraz określono jakie dodatkowe pozycje może zawierać suplement.
5. W celu doskonalenia jakości kształcenia na studiach doktoranckich, przy nowo otwartych przewodach doktorskich powołuje się w miarę możliwości **promotorów pomocniczych**.

Wnioski

Przyjęta na Wydziale Filologicznym procedura uwzględnia efekty kierunkowe i specjalnościowe w zakresie dyplomowania, a jednocześnie ujednolica praktykę

dypłomowania przy jednoczesnym zapewnianiu wysokiej jakości (w tym oryginalności, różnorodności i fachowości) prac. Procedura dypłomowania została zaprojektowana jako dynamiczna i przewidująca możliwości dostosowywania do specyfiki nowych kierunków i specjalności. Coroczne audyty wewnętrzne sprzyjać będą dalszemu poprawianiu jakości dypłomowania na wydziale.

Dodatkowe zajęcia dla studentów (wykłady otwarte, konferencje naukowe, warsztaty, wyjazdy studyjne itp.

Oferta aktywizacji studentów przedstawiona w formie kalendarium wydarzeń na wydziale:

1. 27.09. 2015. Chinese Mid-autumn Festival w IFA wydarzenie dla studentów UO przygotowane przez studentów mgr Charlotte Liu
2. 27.10.2015. Spotkanie autorskie z austriacką pisarką Caroliną Schutti, laureatką Europejskiej Nagrody Literackiej w Instytucie Filologii Germańskiej UO w ramach akcji „Österreich liest”/„Austria czyta” (wspólnie z Wojewódzką Bibliotekę Publiczną im. E. Smołki – Bibliotekę Austriacką.
3. 9.12. 2015. Spektakt teatralny pt. CURIE_MEITNER_LAMARR_unteilbar (przedstawienie gościnne Portraittheater z Wiednia) w SCK UO związany z projektem translatorskim (przekład tekstu sztuki na język polski przez studentów IFG UO)
4. 9.12.2015. Prezentacja publikacji i symposium „Grenzüberschreitungen und Migrationsbewegungen. Fremdheits- und Integrationserfahrungen in der österreichischen, deutschen, schweizerischen und polnischen Literatur und Lebenswelt“ pod redakcją Moniki Wójcik-Bednarz oraz Gabrieli Jelitto-Piechulik i Małgorzaty Jokiel z IFG UO.
5. 14.12.2015. I Forum Zawodowe Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Opolskiego
6. 14.12.2015. Wizyta Konsula USA i spotkanie ze studentami IFA i WF
7. 14.12.2015. Wigilia polsko-francuska KKiJF. Studenckie Koło Naukowe Romanistów otrzymuje dyplom za „najbardziej dynamiczny start działalności w 2015 r.”
8. 16.12.2015. Wigilia słowiańska organizowana przez Studenckie Koło Sławistów i Koło Naukowe Kultury Rosyjskiej.
9. 17.-18.12.2015. Konferencja doktorantów Wydziału Filologicznego "Wizualizacje: Od słowa do retoryki nowych mediów (literatura - język - kultura)"
10. 12.01.2016. Obchody 25-lecia Instytutu Filologii Germańskiej. Członkowie Koła Naukowego Germanistów przygotowali wystawę i projekcję filmu związanego z najważniejszymi wydarzeniami IFG w minionych latach oraz wykonali kilka utworów niemieckich kompozytorów dla zaproszonych gości.
11. 14.01.2016. II Forum Zawodowe Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Opolskiego, prezentacje i podpisanie umowy z Capgemini
12. luty 2016. kursy dla maturzystów w IPiK
13. 25.02.2016. Interdyscyplinarna Ogólnopolska Studencko-Doktorancka Konferencja Naukowa „Film zwierciadłem duszy rosyjskiej”
14. 2.03.2016. Regionalne Forum Tutoringu
15. 7.03.2016. Wieczór z literaturą francuską w KKiJF
16. 9.03.2016. Muzyczno-literackie przedstawienie sceniczne z tekstami Manesa Sperbera MEHR ALS EINE TRÄNE IM OZEAN / WIĘCEJ NIŻ ŁZA W

OCEANIE

17. 9.03.2016. Gala Młodego Naukowca w UO, pierwsza nagroda dla Studenckiego Koła Naukowego Kultury Rosyjskiej
18. 14.-18.03.2016. Tydzień Germanistyki Opolskiej
19. 16.03.2016. III Forum Zawodowe Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Opolskiego (IBM-DAY).
20. 03.2016. Udział studentów Instytutu Sławistyki w V Międzynarodowej Olimpiadzie Języka Rosyjskiego organizowanej przez Bałtycki Federalny Uniwersytet im. Immanuela Kanta w Kaliningradzie
21. 22.03. 2016. Warsztat dla studentów IFA przeprowadzony przez Lilianę Cieślak na temat zastosowania metody Claire Selby w Przedszkolu i Żłobku „Kraina Marzeń”
22. 4.04.2016. Wykład o Marii Magdalenie Friedricha Hebbła na deskach wiedeńskiego Burgtheater (1848) oraz na współczesnych scenach wygłosił znawca życia i twórczości Hebbła dr Hargen Thomsen
23. 6.-7.04. 2016. Konferencja "Kulturowo-językowy obraz Śląska" (IPiK)
24. 7.04.2016. Wykład otwarty w IFA Smiles and More - Using Humour to Promote Language Learning (Geoff Tranter, wykładowca, egzaminator i badacz języka angielskiego, autor książki Using Humour in the English Classroom).
25. 8.04.2016. Finał konkursu Wiedzy o Języku Polskim
26. 11.04.2016. IV Forum Zawodowe Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Opolskiego.
27. 11.04.2016 Konferencja naukowa studentów KKiJF
28. 15.16.04.2016 Wyjazd naukowo-kulturalny studentów IS do Czarnobyla, realizacja projektu dotyczącego turystyki.
29. 17.-24.04.2016. Wyjazd studyjny z IFG do Königswinter/ Niemcy.
30. 20.04.2016. Spotkanie autorskie z austriacką pisarką Hanną Sukare (IFG UO)
31. 21-22.04.2016. VI Symposium Opoliensis *Zapomniani, wyklęci, wykluczeni w literaturach i kulturach słowiańskich XX i XXI wieku* (IS)
32. 22.04.2016. V Forum Zawodowe Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Opolskiego.
33. 28.-31.05.2016. Wyjazd studentów IS do Jekaterynburga na konferencję „Katolicyzm i prawosławie – dwa wyznania, jedna wiara” organizowaną w ramach programu Polsko-Rosyjskiej Wymiany Młodzieży
34. 30.04.2016. Wyjazd na międzynarodowe spotkanie Sławistów - *Slavica iuvenum* 2016 w Ostrawie
35. 5.05.2016. Panel sienkiewiczowski dla studentów i uczniów opolskich szkół (IPiK)
36. 10.05.2016. Światowy Dzień Języka Rosyjskiego corocznie organizowany przez studentów i pracowników IS w SCK
37. 10.-11.05.2016. Wyjazd młodych sławistów na międzynarodową konferencję naukową „EUROAZJA – kraina różnorodności” na Uniwersytecie Jagiellońskim
38. 11.05.2016. Wykład o związkach literatury i malarstwa – prof. Anne-Marie Reboul z Uniwersytetu w Madrycie (wykładowca zaproszony w ramach programu Erasmus przez KKiJF)
39. 12.05.2016. II Interdyscyplinarna Ogólnopolska Studencko-Doktorancka Konferencja Naukowa „Syberia wczoraj, dziś i jutro”
40. 12.-13.05.2016. W IFG odbyły się VII Międzynarodowe warsztaty

germanistyczne

41. 16.-17.05.2016. V Studencko-Doktorancka Konferencja SLAVIK PEČVORK „Piąty wymiar” (IS i Studenckie Koło Sławistów)
42. 23.05.2016. Wykład otwarty prof. dr hab. Wiesława Olkusza „Indianizm w twórczości Henryka Sienkiewicza” (IPiK)
43. 25.05.2016. Wykład dra Heinricha Ramischa z uniwersytetu w Bambergu pt. „Sprache - Sprachwissenschaft - Sprachvariation - mit englischen und deutschen Beispielen”.
44. 31.05.2016. Konferencja „Świat dziecka” zorganizowana dla uczniów i nauczycieli w ramach współpracy z I Liceum Ogólnokształcącym w Opolu
45. 2.06.2016. Koło Naukowe Kultury Rosyjskiej zostaje nagrodzone przez Zarząd Krajowy Stowarzyszenia Współpracy Polska-Wschód w Warszawie medalem „Mickiewicz-Puszkina”.
46. 3.-4.06.2016. Projekt pt. „Natura, architektura, literatura – inne spojrzenie na tożsamość regionalną. Uczniowie i studenci prezentują swoje postrzeganie Łubowic.” (IFG)
47. 6.06.2016. Piknik prowansalski KKiJF
48. 6.06.2016. Spektakl studentek slawistyki (sztuka Davida Drábka, „Szwedzki stół” podtytuł – „trzydniowa tragedia” w reż. dr Marty Malanowskiej-Statkiewicz)
49. 6.06.2016. Dwa wykłady otwarte prof. dr hab. Wiesława Olkusza „Zainteresowania malarskie Henryka Sienkiewicza” oraz „Pamięta w twórczości Henryka Sienkiewicza”
50. 13.06.2016. Udział studentów IFA w prezentacjach w ramach 14 Opolskiego Festiwalu Nauki.
51. 19.06.2016. Podsumowanie 3-ciej edycji programu Język i Serce, w ramach którego studenci udzielają korepetycji dzieciom i młodzieży z domu dziecka w Tarnowie Opolskim.
52. Letnie szkoły języka czeskiego w Brnie, Podiebradach i Ołomuńcu dla studentów IS, obsługa językowa międzynarodowych letnich szkół na UO przez studentów UO

Wnioski

Oferta dodatkowych zajęć otwartych dla studentów Wydziału Filologicznego jest różnorodna i sukcesywnie poszerzana.

Przykłady dobrych praktyk

1. Wydział Filologiczny stale **usprawnia działania takich funkcjonalności jak e-dziekanat** w systemie USOS. Informacje o kursach i sylabusach umieszczone są w systemie USOS. Podpinanie nowych specjalności i studentów następuje prawidłowo. Terminowo wywiązujemy się z uzupełniania informacji w SRS.
2. Utworzono **nowoczesną stronę internetową wydziału** z silnie zarysowanym komponentem promocyjnym i dobrze zaprezentowanymi kluczowymi informacjami o wydziale. Strona zawiera linki do stron poszczególnych jednostek. Silną stroną jednostek są „żywe” i odpowiadające ich specyfice strony internetowe.
3. W celu przedstawienia potencjału wydziału opracowano **ulotki rekrutacyjne, plakaty i e-folder informacyjny** (do pobrania ze strony wydziału) oraz

rozprowadza się uczelniane materiały promocyjne. Prowadzi się także warsztaty tematyczne dla uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych oraz maturzystów (np. IFA) dostosowanie do zainteresowań przyszłych kandydatów na studia filologiczne. Chodzi o przyciągnięcie najlepszych studentów, ciekawych osobowości oraz obcokrajowców, co może przyczynić się do wzrostu jakości i satysfakcji ze studiów na UO.

4. Pomimo różnorodności jednostek wchodzących w skład wydziału, udało się wypracować **spójną i szczegółową procedurę dyplomowania**, oraz opracować formularz recenzji prac dyplomowych dla wydziału, który pozwala usprawnić procedurę dyplomowania. Wewnętrzny audyt potwierdził wysoki poziom jakości dyplomowania.
5. W sferze **dydaktycznej podejmuje się działania innowacyjne i pro-jakościowe**, takie jak opracowanie nowatorskich pomocy naukowych, prowadzenie zajęć otwartych, projekty tematyczne umożliwiające poszerzenie oferty kształcenia o tematykę interdyscyplinarną, często we współpracy z partnerami zagranicznymi.
6. Wprowadzono nową **politykę przeciwdziałania zjawiskom patologicznym** na wczesnym etapie. W IFA opracowano, upubliczniono i wdrożono strategie monitorowania i zwalczania plagiatu. Szczegóły znajdują się na stornie IFA w zakładce BA defense oraz MA defense pod hasłem „Anti-plagiarism policy IFA-UO”), polegającą na przeszkoleniu studentów na temat rodzajów plagiatu i na opracowaniu spójnych reguł postępowania w przypadku wykrycia plagiatu na każdym etapie kształcenia. Stosowanie systemu OSA zapewnia oryginalność dopuszczonych prac dyplomowych.
7. W jednostkach obowiązują dobre praktyki w zakresie **dokumentowania procesu kształcenia i archiwizowania dokumentacji** (dokumentacja jest przechowywana w gabinetach pracowników w szafkach, a w razie potrzeby jest dostępna dla Dyrekcji i sekretariatów). Audyt wewnętrzny przeprowadzony w niektórych jednostkach potwierdził stosowanie właściwych praktyk.
8. W toku opracowania jest system **standaryzacji oceniania poziomu kompetencji językowych** studentów filologii wg norm Europejskiego Opisu Kształcenia Językowego. W IFG UO system został wdrożony na I latach studiów, w KKiJF jest wdrażany, w IFA i IS jest wzorcowy i obowiązuje od kilku lat (szczegółowy opis wymagań dla danego poziomu jest upubliczniony np. na stronie IFA w zakładce Self Study C1 i Self Study C2).
9. W jednostkach podjęto **wstępne decyzje** w zakresie uznawania efektów uczenia się poza zdobytych uczelnią (np. w KKiJF w przypadku posiadania międzynarodowych certyfikatów z języka francuskiego DELF (I stopień) i DALF (II stopień), w IPiK są to certyfikaty językowe).

Propozycje działań na rzecz poprawy jakości kształcenia

Postulaty pracowników dotyczące rozwiązań pro-jakościowych realizowane są na bieżąco w miarę możliwości jednostki (modernizacja sal dydaktycznych z udostępnieniem nowoczesnych technik nauczania, dostęp do internetu w salach, dostosowanie planów zajęć do potrzeb studentów i pracowników pod względem logistycznym).

Zgłaszane prośby i sugestie studentów (np. udostępnienie słowników w salach dydaktycznych, zmiany w planie) są uwzględniane i realizowane w miarę możliwości.

Pomimo usilnych starań, wciąż nie posiadamy wystarczającej bazy lokalowej dla nowych kierunków i specjalności – wprowadzenie wszystkich odbywanych zajęć do systemu SRS nie przyniosło oczekiwanych rezultatów w formie uzyskania dostępu do dodatkowych pomieszczeń. Zajęcia muszą odbywać się poza budynkami wydziału.